

KMETSKI LIST

Štev. 5.

Ljubljana, 31. januarja 1940

Leto XXII

Ali delitev – ali volitve

Te dni se bje huda borba okrog vprašanja: Ali je treba prej izvesti dokončno ureditev države, ali je treba prej iti na volitve.

Za nas v tem problemu ni vprašanja. Mi smo zahtevali in zahtevamo demokracijo še danes. Zato — ne pa morda iz strankarskih ozir — tudi hočemo, naj vsa dejanja oblasti dobi v prefres in odobritev ali odklonitev — narod.

Prav zaradi naše načelne jasnosti in premočrtnosti imamo pravico tudi danes zahtevati jasnost in odkritost.

Slovenski kmet

živi in dela danes v najbolj izpostavljenem delu države in bo v primeru potrebe prvi na vrsti, da daruje na oltar skupnosti življenja in premoženje. Prav zaradi tega slovenska vas in slovenski kmetje odklanjamo vsako temno poseganje v naše življenjske interese. Slovesno izjavljamo, da nečemo biti igračka špekulantov v nobenem oziru. Mi smo se kot narod odločili za Jugoslavijo, kot narod z njo živimo in umremo, kot narod imamo pravico tudi govoriti o njeni ureditvi in priznanje te pravice z vsem poudarkom tudi zahtevamo.

Država je narod

Obstojajo klike, ki bi hotele tudi še v dvajsetem stoletju uveljaviti geslo tistega človeka, ki je dejal: »Država sem jaz.«

To je zapad, to je preteklost! Mi pa smo vzhod, mi smo pomlad in bodočnost. Sama sveta rimsko-katoliška cerkev je sprožila v svet geslo: »Ex oriente lux! — Z vzhoda prihaja luč!«

Tega gesla se zavedamo, po tem geslu se ravnamo in kot osnovni temelji organizirane družbe z vsem pravom tudi zahtevamo, da se ravna po njem tisti, ki jih je usoda poklicala in napravila odgovorna za naša pofa.

Jasnost načel

Danes je moda, proglasiti vsakega človeka, ki je mogočnemu kakorkoli neljub, za — komunista. Tudi prednja naša izvajanja bodo morda nekateri skušali tolmačiti v tem smislu. Zato pa izjavljamo, da nimajo naše besede in misli nič skupnega s trenutnimi ideološkimi trenji v svetu, ampak izpovedujemo z njimi samo svoj narodni življenjski interes. Pri tem opozarjamo na dejstvo, da stranke nastajajo in izginjajo, narodi pa ostajajo, če in dokler se zavedajo svojega poslanstva in so tega poslanstva tudi vredni.

Narodu pravico

Po vsem tem je jasno, da slovenski kmetje ne moremo pristati na nobeno tako

rešitev vprašanj, pri kateri ne bi svobodno sodeloval ves narod. V usodnih dneh, ki jih preživljamo, prav zaradi teh osnovnih načel opuščamo vsako strankarsko gledanje in pojmovanje ter presojamo vsak pojav izključno le z vsenarodnih in s tem vsedržavnih interesov. Prav to pa zahtevamo tudi od drugih. Organizirano človeško družbo namreč presojamo s stališča: »Država — to je narod!«

Kakor hitro pa narodu priznamo pravico, da se sam po lastni volji organizira, da si torej tudi sam ustvari državo, mu moramo priznati tudi pravico, da si sam to državo po svoji lastni volji in presoji uredi.

Nihče — razen svobodno izbranih narodnih predstavnikov nima zato pravice, govoriti in odločati o naši usodi.

Naša pot

Nočemo iti po poti Rydz Smiglyev in Hlondov, ampak po jasni in z mučeniško krvjo blagoslovljeni poti največjega jugoslovanskega kralja Aleksandra I. Zato zahtevamo, da se brez oklevanja da narodu priliko, naj sam in svobodno spregovori o svoji usodi.

Vsako drugo tolmačenje smatramo za kršitev pravic narodove suverenosti, na kar z duhom ne bomo nikdar pristali.

Na poti v demokracijo

Kakorkoli pretehtujemo naš notranji politični položaj, se ne moremo načuditi tistim političnim krogom, ki se danes nečesa branijo, kar so nekaj — vsaj v besedah — tako vztrajno in odločno zahtevali.

Ni treba segati predaleč nazaj v politične spomine, ko se nam list za listom začno razgrinjati srdite pritožbe proti centralizmu in še hujše proti diktaturi.

Končno smo prišli do tega, da se stalne zahteve uresničijo. Srbsko-hrvatski sporazum je olajšal napetost v državi in toliko razčistil ozračje, da lahko človek po dolgih letih pričakuje nekoliko svobodnega dihanja, ne da bi se mu pri tem bilo treba resno bati sredobežnih sil.

Vlada je pravilno razumela čas in skuša v začetem delu iti do kraja, to se pravi do tja, kar narod pričakuje. Poskrbeti želi zlasti po zašlugi dr. Vl. Mačka vse, kar je treba da se narodu lahko vrne svoboda tvorne volje, dela in besede. Zato je bil izdelan načrt novega volilnega zakona in kot tak izročen vsej javnosti v oceno in presoji.

Ker je to načrt, a ne še zakon, je umljivo, da imajo razne skupine različna gledanja in tudi različne želje in pripombe glede tega načrta. Prav to je dokaz, da narod res želi politično sodelovati. Brez dvoma ima tako vlada priliko spoznati narodove želje in poskrbeti, da se v zakonu izpopolni in nadoknadi vse, kar je morda v načrtu še pomanjkljivega ali celo slabe-

ga. To je vsekakor dokaz resne volje za pravo pot v parlamentarizem in tako demokracijo, ki naj z zadovoljitvijo najširših narodovih plasti utrdi in učvrsti državo, kar je vendar želja nas vseh.

Kakor smo že ponovno naglasili, tako velika politična dejanja, kakor je pri nas srbsko-hrvatski sporazum, ne smejo in ne morejo postati strankarski monopol. Saj je bil sporazum sklenjen med predstavniki dveh narodov, ne pa med predstavniki dveh strank.

Prav zaradi tega je treba vse določbe sporazuma izvajati iskreno in brez partizanstva ter volitve izvesti takoj, kakor hitro bo to dopuščal splošni položaj. Nova ureditev države naj se po tleji izvede ob iskrenem sodelovanju svobodno izvoljenih ljudskih zastopnikov. To je vodilna misel dr. Vl. Mačka in mislimo, da z njim soglašajo vse, kar je v Jugoslaviji poštenega.

Vprašanje bi končno bilo samo še v tem, kdo in v kakšni obliki naj da zadostno in zanesljivo jamstvo, da bodo volitve res svobodne in bo lahko prišla narodna volja do res nepotvorjenega izraza.

Prepričani smo, da bo vprav ob zamisli dr. Vl. Mačka tudi v tem kočljivem vprašanju mogoče najti zadovoljivo in uspešno rešitev. Saj pri idejnem delu osebna vprašanja nikakor in pod nobenim pogojem ne morejo in ne smejo pomenjati nepremostljivih ovir.

Tihotapstvo živil

Star pregovor pravi, da sila kola lomi: Ker je marsikje za živila bolj tesno, pomagajo ali vsaj skušajo pomagati znanci znancem od koder koli.

Ker je oblast pri nas zadnji čas omejila nekontroliran izvoz živil v paketih, so se mnogi znali tej omejitvi spretno izmuzniti. Prišli so

na svojevrsten način tihotapljenja. Živila, ki jih je prepovedano pošiljati v tujino, skrijejo med stvari, ki so za izvoz dovoljene. Tako so te dni na carinarnici v Mariboru zaplenili več zavrtkov masla, moke in drugih živil, v katerih so bili skriti poper, kava, čaj, mast, riž in podobno. Seveda bodo odpošiljatelji občutno kaznovani.

Ker obstaja sum, da se bodo takšni primeri tihotapljenja ponavljali, bo carinarnica poostрила kontrolu nad poštnimi pošilkami živil za tujino. Prav je, da se ljudje, ki kljub prepovedi, pošiljajo živila v tujino, občutno kaznujejo, ker

vprav to veča že neznosno draginjo.

Moderna doba, ki je postavila ves svet narobe, je tudi ljubezen do bližnjega regulirala. Končno je vendar vsakdo sebi najbližji, narod pa si to mora biti, ako hoče živeti.

Doma in drugod

SPREMEMBA NAČRTA VOLILNEGA ZAKONA

V časopisju je bil objavljen načrt zakona o volitvah narodnih poslancev, kakor je bil sprejet v ministrskem svetu. Glavne določbe tega načrta smo tudi v »Kmetem listu« objavili, ker se zavedamo važnosti bodočih volitev, ki naj bodo resnično svobodne in pokažejo pravo razpoloženje naroda in njegovo voljo za bodoče naše življenje v Jugoslaviji. Zakon, po katerem naj se volitve izvedejo, je treba zaradi tega temeljito pretehtati in vse slabe strani objavljenega načrta odstraniti. Posamezni politični listi so povedali svoje mnenje o volilnem načrtu. Tudi mi smo poskušali povedati nekaj misli, pa nam ni bilo mogoče vsega objaviti iz tehničnih ozirrov in zaradi pomanjkanja prostora.

Sedaj prihajajo iz Beograda vesti, da bo načrt volilnega zakona delno spremenjen. Predvsem bodo odpravljani kandidati na državni listi. Ostal bo le še nosilec državne liste, kakor je bil določen v prejšnjem volilnem zakonu. Na novo bodo vpeljani nosilci »okrožnih list«, kakor so bili pred letom 1929. Spremenjena bodo volilna okrožja, kar je zlasti za Slovenijo velike važnosti. Poleg teh bistvenih, bo izvršenih še več drugih sprememb, kakor vedo povedati poročila iz Beograda.

VOLITVE V HRVATSKI SABOR

Komisar zagrebške občine Starčević je predsedoval konferenci, ki je razpravljala o volitvah v hrvatski sabor. Odobreni so bili potrebni krediti. Volilni imeniki se bodo takoj sestavili. Slične priprave se vrše po vsej Hrvatski. Iz teh priprav je razvidno, da se bodo volitve v hrvatski sabor vršile neodvisno od volitev v narodno skupščino. Volilni zakon za hrvatski sabor je že uveljavljen in objavljen v uradnem listu banovine Hrvatske. Zakon za volitve narodnih poslancev še ni bil sprejet in bo pred uveljavljanjem še spremenjen. Šele tedaj se bo moglo govoriti o razpisu volitev.

JUGOSLOVANSKA AKADEMIJA

Člani zagrebške Jugoslovanske akademije so spremenili njeno ime v »Hrvatsko akademijo«. Proti temu sklepu je protestiral največji naš kipar Ivan Meštrović. Ban g. dr. Ivo Šubašić pa tega sklepa ni potrdil, ker stoji na stališču, da more tako spremembo skleniti samo hrvatski sabor, ki je 1861 sprejel zakon o ustanovitvi Jugoslovanske akademije. Največje zasluge za ustanovitev Jugoslov. akademije v Zagrebu si je pridobil nesmrtni škof dr. Juraj Štrosmajer.

JRZ IN SPORAZUM

V sredo preteklega tedna se je vršila v Beogradu seja glavnega odbora JRZ. Sprejeta je bila resolucija, s katero se odobrava politika narodnega sporazuma, a glede volilnega zakona bo stranka predlagala nekatere spremenjevalne predloge. Kar se tiče volitev, naj se iste razpišejo, čim bodo to dopuščale splošne razmere, pred volitvami pa se naj izvrši preureditev še ostale države na načelih narodnega sporazuma.

Dr. Maček in glasilc HSS »Hrvatski dnevnik« sta ostro nastopila proti resoluciji JRZ. Dr. Maček je izjavil, da ni napravil sporazuma z g. Dragišo Cvetkovićem kot predsednikom JRZ, marveč z Dragišo Cvetkovićem kot predsednikom vlade. V sklenjenem sporazumu stoji čisto in bistro zapisano, da se bo ostala država

preuredila šele po svobodnih volitvah v narodno skupščino, ko bod otudi Srbi in Slovenci dobili prave narodne predstavnike. Šele ti bodo imeli pravico in pooblastilo, da v narodovem imenu uredijo srbsko in slovensko banovino tako, kakor zahtevajo njegovi interesi.

OBNOVA RADIKALNE STRANKE

Svojčas smo že poročali, da je g. Aca Stanojević v imenu Glavnega odbora prijavil notranjemu ministristvu ustanovitev oziroma obnovo

Prof. dr. Pavel Grošelj

V Zagrebu je 27. t. m. v starosti 57 let končal na tamkajšnji kliniki svojo uspešno in plodno življenjsko pot marljiv, vesten in ugleden slovenski znanstvenik, ljubljanski rojak, srednješolski profesor in vseučiliški docent dr. Pavel Grošelj. S pokojnim odhaja iz slovenskih naprednih vrst mož širokega obzorja in plemenitega duha, pesnik in znanstvenik, plemenit značaj in neumoren kulturni delavec. Težko ga bodo pogrešale kulturne ustanove, pri katerih je sodeloval, zlasti prvi slovenski časopis za naravoslovne vede »Proteus«, ki mu je bil pokojnik ustanovitelj, zvest sotrudnik in vzoren urednik. Ob grobu tega vzornega moža se njegovemu spominu tudi slovenski kmetje klanjamo s spoštovanjem in izražamo iskreno priznanje njegovega delu z željo, da bi ne le v vrstah znanstvenikov, ampak tudi v širokih narodnih plasteh obrodilo tiste plemenite sadove, ki jih je pokojnik želel.

Narodno radikalne stranke. Člani vlade so kmalu nato izjavili, da bo o tem vprašanju razpravljala vlada in sklepala ali naj se dovoli obnova radikalne stranke ali ne.

Ko se je nedavno mudil v Nišu predsednik vlade g. Dragiša Cvetković, je obiskal predsednika radikalne stranke, starega Aca Stanojevića, ki se je zdravil ta čas v nekem niškem zdravilišču. Kmalu nato sta se sestala tudi podpredsednik radikalne stranke Miša Trifunović in Dragiša Cvetković. Z obema prvakoma je vodil Cvetković razgovore o obnovitvi radikalne stranke in o združitvi vseh radikalnih skupin, posebno pa še o združitvi med glavnim odborom in JRZ.

Stališče glavnega odbora je naslednje. Obnoviti je treba radikalno stranko, vrniti se ji mora vso njeno imovino, hotel Pariz, ki ga je

vzel dr. Stojadinović in ga izročil JRZ, obnove naj se krajevne organizacije in nato skliče kongres stranke, ki bo določil smernice za novo delo.

JRZ pa predlaga, da naj se glavni odbor združi z JRZ, ki bi nato spremenila svoje ime v Jugoslovansko radikalno stranko. Predsednik stranke naj bi bil Aco Stanojević, podpredsedniki Miša Trifunović, dr. Kulenović, Dragiša Cvetković in dr. Anton Korošec.

Glavni odbor je ta predlog odklonil, ker bi to pomenilo priključitev radikalov JRZ. Glavni odbor vztraja pri obnovi Narodno radikalne stranke, v katero naj bi vstopili srbski člani JRZ S slovensko in muslimansko skupino JRZ bi se kasneje vodili razgovori o morebitni zvezi.

DR. STOJADINOVIĆ PROTI NAČRTU VOLILNEGA ZAKONA

Skupina onih politikov, ki je ostala zvesta svojemu šefu in ustanovitelju dr. Stojadinoviću nastopa od časa do časa tudi v javnosti in razlaga svoje modrosti o svobodi in demokraciji. Te dni je sprejela posebno resolucijo, v kateri zavrača osnutek volilnega zakona, kakor je bil v časopisih objavljen, češ da je za srbske interese škodljiv. Dr. Stojadinović že ve, kaj se pravi voliti,

»SLOVENSKI DELAVEC«

je glasilo slovenskega dela Jugorasa, ali Zveze združenih delavcev, ki jo je ustanovil župnik Križman in ki je tudi urednik »Slovenskega delavca«. To glasilo silovito napada krščanske socialiste, ker so nedavno ustanovili novo »Slovensko stranko« ter odstopili od JRZ. »Slovenski delavec« pravi »da ta dična nova stranka je tudi že izdala prvo številko svojega lista. Stvarno je prav za prav nezakonsko dete strokovnega pokreta naših krščanskih in nekrščanskih socialistov. Stavki v listu te nove stranke se berejo, kakor iz boljševiskega raja presajene cvetke na lepo slovensko zemljo. Vsak komunist bi lahko tako zapisal.«

Na koncu svetuje Križmanov list krščanskim socialistom, naj puste politiko pri miru, da jo vodijo tisti, ki so za to poklicani.

STRAŠNA ŽELEZNIŠKA NESREČA

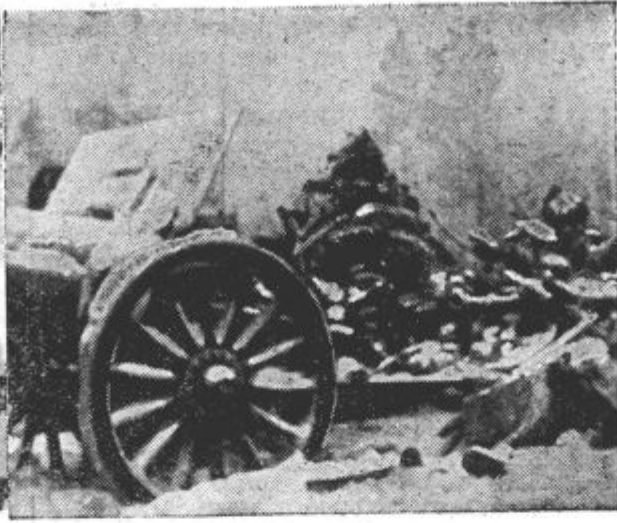
Nedavno se je dogodila pri Osaki na Japonskem težka železniška nesreča. Vlak, ki veže okoliške kraje z mestom, je skočil iz še neznanega vzroka s tira. S tem vlakom potujejo navadno na delo v tovarnah zaposleni delavci. Po uradnem poročilu, je nesreča terjala 221 mrtvih, večinoma delavcev. Izpod ruševin so potegnili doslej 79 ranjeni.

Železniška nesreča pri Osaki se je dogodila ob 7. uri. Po prvih vesteh je izgubilo življenje 200 potnikov. Vsa trupla so opečena ali čisto izoglenela. Sodi se, da je tudi okoli sto nevarneje ranjenih. Vsi ranjenci so bili prepeljeni v bolnišnice v Osaki. Večina ranjencev je iz vrst delavcev v bakreni industriji v Sumitomi. Nesrečo je povzročil zadnji vagon, ki je skočil s tira in je pri tem nastala eksplozija cisterne bencina.

Blizu železniške postaje so postavili šotore, pod katerimi zbirajo trupla ponesrečencev.

RUŠILEC »LJUBLJANA« SE JE POTOPIL

V sredo, 24. t. m. sta priplula pred šibenško luko jugoslovanska rušilca »Beograd« »Zagreb« in »Ljubljana«. Morje je bilo viharo. Visoki valovi so butali ob pečine. Beograd in Zagreb so srečno prevozili ozek kanal. Sledil jim je rušilec »Ljubljana«. Pri izhodu iz kanala je zadel z zadnjim delom boka ob ostro čer, ki mu je napravila več metrov dolgo luknjo v oklepu. S silnim pritiskom je voda vdiral v ladjo. Mornarji so poskušali luknjo zamašiti, toda bilo je zaman. Rušilec je hotel pripluti na nasipino, pa se je preje potopil. Moštvo se je rešilo, razen strojnika Grisbacha.

Levo: V bližini severne rusko-finske fronte so tudi Norvežani na straži. Na sliki vidimo oddelek norveških vojakov z metalci min na straži. — Desno: Na rusko-finskih bojiščih kljub dolgotrajnim bojem še ni padla nobena resnejša odločitev. Poročila raznih agencij si močno nasprotujejo in lahko kot v nesporno dejstvo verjamemo samo to, da se na vseh rusko-finskih frontah bijejo boji. Obe strani poročata o zmagah in porazih. Finci pa poleg tega resno naglašajo, da so Rusi proti njim v petdesetkratni številčni premoči. Na sliki vidimo prizor s prizorišča bitke pri Suomussalmiju, ki se je končala s finsko zmago. Dasi kaže slika le neznamenit delec bojnega pozorišča, že iz tega slutimo, kako srditi boji so se morali vršiti sredi silnih snežnih viharjev in v najhujšem mrazu.

Na mestu, kejr se je »Ljubljana« potopila, je morje globoko 15 m. Vrhovi ladje gledajo še tri metre iz morja.

Potopljeni rušilec je bil zgrajen v splitski ladjedelnici in je bil predlanskim spuščen v morje. Bil je najmodernejši jugoslovanski bojni brod. »Ljubljani« je poveljeval kapitan fregate Josip Ahlin.

Preiskava je ugotovila, da nesreče ni zakrivila kaka malomarnost, marveč zgolj nesrečen slučaj in razburkano morje.

Iz Splita so že prispeli strokovnjaki, ki bodo pričeli s pripravami za dvig ladje.

NESREČA TOVORNEGA VLAKA

Na železniški progi Skoplje—Djevdjelija se je pripetila v četrtek preteklega tedna huda železniška nesreča. Tovorni vlak, ki je bil natovoren z živino je med postajama Vlačane in Veles skočil iz tira. Pri tem se je razbilo 19 vagonov, 17 jih je obležalo na obrežju reke Vardarja, dva pa sta se prevrnila v reko. Materialna škoda je velika. Kaj je bilo vzrok nesreče še niso mogli ugotoviti. Uvedena je preiskava.

ŽRTVE SNEŽNIH PLAZOV

Posestnik Jurij Stanovnik iz Loga nad Škofjo Loko se je odpravil v gozd po les. Hlapci in delavci so vpregli šest konj in z vozovi odričili po ozki grapi v gozd. Okrog 10. ure dop. se je utrgal na hribu ogromen plaz snega, ki je z velikansko naglico in silo zdrvel v grapo prav na tistem mestu, kjer so se nahajali delavci in gospodar z vozovi. V hipu jih je plaz zasul.

S težavo sta se izkobacala iz snega gospodar Stanovnik in eden izmed delavcev. Takoj sta odhitela v vas in zbrala ljudi za pomoč. Cela vas je bila na nogah. Z vso naglico so se vrnili na kraj nesreče in pričeli odkopavati zasute ljudi in konje. Odkopali so sicer vse v dveh urah, toda med njimi sta bila že dva mrtva. V snegu se je zadušil tudi en konj.

Tudi pod Sv. Katarino je zahteval plaz eno smrtno žrtev. Ko je sneg zapadel nad poldrugi meter, so šli ljudje in ga orali, da bi mogli v dolino. Pri tem pa je plaz zasul kmeta in konja s plugom. Ko so ga sosedje potegnili iz snega je bil že mrtev.

POROČILO O DEVETNAJSTI DRAŽBI KRZNA V LJUBLJANI

Kakovost krzna, ki je bilo vposlano v Ljubljano skoraj iz vseh predelov naše države, je bila v splošnem srednja. Najboljše so bile kune zlatice, dihurji in nekaj gorskih lisic. Zanimivo je,

da je bila 1 gorska lisica posebne kakovosti prodana za izredno ceno din 460.—. Kune zlatice so bile večinoma temne, enakomerne barve, kar jim daje posebno ceno.

Na prodaj je bilo največ lisic, ki bi dosegle večjo ceno, če bi bil omogočen izvoz v Nemčijo in Italijo. Lisice za eksport sploh ne pridejo v poštev, marveč so jih kupovali samo domači krznarji za uporabo v državi. Prejšnja leta je bila Nemčija vedno najmočnejši kupec naših lisic. V ostalem pa gospodarske nevšečnosti kot posledica vojne v Evropi niso uplivalo na kupčijo. Najboljše kupci so bili Američani, Francozi in Angleži, ki so se zlasti zanimali za kune zlatice, kune belice in dihurje. Letošnje kune zlatice in kune belice slovenske proveniencije so vse prodane. Na žalost so bili letos kupci iz Nemčije in Italije slabo zastopani. Pač pa je bilo mnogo kupcev iz naše države.

Na dražbi smo prodali skoraj vse razpoložljivo krzno.

Dopoldne je bila na velesejmu običajna prosta prodaja kožuhovine, popoldne pa dražba. Dopoldanske cene, dosežene v prosti prodaji, so bile nižje od popoldanskih na dražbi. Tako n. pr. lisice v prosti prodaji din 100—120, na dražbi 120—180; kune zlatice 1300—1500, na dražbi 1400—1700; kune belice 400—500, na dražbi 750 do 900 din.

Dosežene cene za prvovrstno krzno so sledeče: (V oklepaju so navedene cene dosežene na dražbi 23. I. 1939).

Lisice poljske 110—123 (100). Lisice gorske 120—180 (140). Lisice gorske 1 poseben komad 460. Kune zlatice 1800—1700 (100—1320). Kune zlatice posebni komadi do 2000 (1500). Kune belice 750—900 (500—600). Dihurji 110—140 (80 do 110). Vidre 500—600 (320—400). Vidre posebni komadi 750. Zajci zimski 10 (7) Srne letne 25 (9 do 16). Jeleni 41 (40). Damjaki (šarenjaki) 29 (13). Jazbeci 75 (70—76). Divje svinje 30 (10). Divje mačke 44 (50). Pižmovke 40 (25). Veverice zimske 14. Podlasica rujava 3. Podlasica bela 35. Mačke domače 10. Zajci domači 3. Polhi brez zanimanja. Prihodnja dražba krzna »Divje kože« na Ljubljanskem velesejmu bo 4. marca 1940.

Dopisi

Bočna

V sredo dne 24. t. m., dva dni pred svojim rojstnim dnem, je preminul v visoki starosti 80 let obče spoštovani starček Ivan Paulin, p. d. Grabnar iz Otoka pri Bočni. Rajni Paulin je bil vzor narodnjaka v naši občini ter dolgoletni občinski odbornik, ustanovitelj bralnega in ga-

silnega društva ter je bil v znak priznanja za 30 letno neumorno delovanje pri društvu odlikovan z zlato kolajno. Po poklicu je bil rajni Paulin mali kmetijski posestnik in daleč naokoli znan flosarski krmar. Flosarji iz cele Savinjske doline so ga visoko cenili in spoštovali, vsaka njegova beseda o flosarstvu in težkih preizkušnjah na Savi in Donavi je bila domačinom zlat nauk.

O našem listu, katerega naročnik je bil vseh 22 let, se je rad pohvalno izražal, da je to naš najboljši in najbolj pravičen list, ki zagovarja od vsega začetka samo koristi kmetijskega stanu in podeželja sploh. Pogosto je v družbi med razgovori rekel: »Če bi »Kmetijskega lista« ne bilo, bi ga morali pod pezo razmer, ki vladajo na vasi, ustvariti«.

Rajni zapušča dve hčerki, ki pa sta obe že davno poročeni. Ves čas bolezni sta mu stali ob postelji in mu lajšali z vsem, kar sta mogli, trpljenje. Ohranili ga bomo kot vzornega moža v trajnem in častnem spominu. Njegovim preostlim naše iskreno sožalje!

Sv. Katarina

V naših hribih okrog Sv. Katarine, Osojnik itd. imamo do 110 cm snega. Neprestano orjemo in kidamo sneg vsi, kdor le more. Nekateri posestniki so odšli k vojakom. Doma so ostali njih žene in otroci. Vsled silnega snega je njih življenje zelo težko. Ko so nedavno orali sneg pri Sv. Katarini, je plaz zasul vse orače. Eden je ostal mrtev, po domače »Urh«. Druge so odkopali in jih rešili. Konji pa so ostali pod snegom mrtvi. Tako ima Balč od Sv. Katarine, ki ga silno tepe usoda, še novo nesrečo. Pred časom je sam oslepel, sedaj so mu poginili konji, doma pa strda kopica otrok in trpi pomanjkanje.

Tudi na Osojniku smo bili vsi na nogah in v dolini Ločnice, da odpravimo plazove. Ne morem Vam popisati trpljenja kmetijskega človeka, ki ga poleg vse teže življenja preganjajo še take nesreče. In koliko jih je, ki se za nas zmenijo? Kdo nam pomaga? Kdo nas pozna v teh nadlogah? Mi kmetje tistega ne poznamo. V teh časih smo pozabljeni od vsega sveta.

Ivanjkovci

Danes se je vršila pri nas v dvorani kolodvorske restavracije 15. razstava vina in vinski sejem, ki ga je priredila Vinarska zadruga »Jeruzalemčan«. Na razstavo je bil poslan 101 vzorec, od teh 85 vzorcev sortirane vina, ostalo pa iz mešanih nasadov. Za prodaj navedene količine vina so znesle 4300 hl. Vse razstavljeno vino je bilo izključno iz ormoško-ljutomerskega vinskega okoliša, ker je bilo le to pripuščeno. Cene so se gibale od 4—5 za navadna in 6—8 din za boljša sortirana vina. — Vino, ki je letos zaradi večje količine sladkorja nekoliko kasneje dozorelo, je sedaj že po večini čisto, prijetnega harmoničnega okusa z malo množino kisline. To se je prav posebno opazilo, da imajo vina letnik 1939 razmeroma malo kisline, izvzemši le malo slučajev. Na uspeh sejma je neugodno vplival prejšnji dan zapadli sneg z zameti. Prireditelj, 15. po redu, je bila dobro organizirana in je upati, da se bo tradicionalna prireditelj tudi v bodoče obdržala.

Zimske novice iz Prlekije

Poletni suši je sledila zelo mrzla suha zima brez snega, ki ima že hude posledice: vode primanjkuje že povsod. Redki študenti so ves dan oblegani od ljudi, ki pridejo po vodo iz velike daljave peš ali z vozili. Tudi potočni mlini so po večini brez vode in zamrznjeni, tako da morajo kmetje in viničarji spravljati zrnje za mletje v oddaljene motorne mline. Tudi mlinci na Muri in Dravi, ki so v poletni suši mnogo zmleli, sedaj zaradi ledu še delj časa počivajo. Zaradi hudega mraza do —20 in več stopinj, je nastalo tudi mnog škoda na krompirju in drugih živilih, ki niso dovolj zavarovana, pa tudi siromašni sloji,

ki nimajo potrebnih drv za kurjavo, so zelo prizadeti. Zadnji čas je pa še zapadel visok sneg s silnimi zameti, ki ovirajo ves promet. Vozniki, ki so željno pričakovali snega, da bi na saneh lažje opravili po slabih cestah potrebne vožnje: gnoj do goric, drva, premog, zrnje v mlin in druge vožnje, so spet razočarani, ker je snežni metež ponekod zametel klance popolnoma, drugje pa odnesel s ceste sneg, da so za promet s sanmi neuporabne. Tudi rigolanje po goricah je po novem letu onemogočeno, ker je zemlja zmrznjena do 30 in več cm globoko, zato so delavci v tem času brez zaslužka. Ker splošno primanjkuje petroleja, se vršijo zimski večeri z luščenjem koščic, češanjem perja in kuhanjem žganja ob skoraj pozabljenih karbidnih svetilkah.

Mirna

V nedeljo po prvi maši je imela naša oz. tukajšnja sadjarska podružnica občni zbor. Pred občnim zborom je pa predaval g. Filipič iz Novega mesta. Zelo smo veseli, če se vrši kako

predavanje, ne moremo pa preko tega, da predavatelj Slovenec rabi izraze, kakor na primer: »Jabolka se uvagonira« na Schief pri nas pa se iz njih dela oz. kuha Schnaps. Dalje tudi ni lepo da je g. predavatelj v svojem predavanju kritiziral nakup jabolk po kmetijski družbi. V znak protesta je nekaj članov zapustilo dvorano in ni prisostvovalo občenemu zboru. Naša želja je, da se v strokovnih predavanjih ne napada našo najstarejšo združeno organizacijo »Kmetijsko družbo«, dalje pa naj bo predavanje res »slovensko«, ne pa z izrazi takih spakendrank od slovenskega predavatelja. Ako se našemu kmetu daje taka duševna hrana, potem se ni čuditi, da se še toliko uporabljajo take »spakendranke«.

POPRAVEK. V zadnji številki »Kmetkega lista« nam je tiskarski škrat spačil in predrugačil smisel nekaj odstavkov v dopisu Št. Rupert pri — ne »na« Gomilskem. Pokojni Cizej je bil dolga leta član občinskega odbora. — Poleg mnogoštevilne množice — ne družine —, se je pogreba udeležilo itd.

kor zadnja svetovna vojna — izvojevala in odločila na Balkanu. Tej zamisli se vse balkanske države odločno upirajo in hočejo dosledno ohraniti nevtralnost in s tem rešiti mir na vsem podunavsko-balkanskem področju.

Iz razumljivih razlogov tudi velesile, vsaj uradno, priznavajo pravilnost in utemeljenost tega prizadevanja, Italija pa ga še prav posebej podpira in tako podčrtuje opravičenost svoje zamisli na tem področju.

O tem vprašanju se v mednarodnem diplomatskem svetu toliko več razpravlja, kolikor bolj se bliža konferenca stalnega sveta držav Balkanske zveze.

NA ČESKEM

je predsednik Hacha razrešil dolžnosti kmetijskega ministra Fajerabenda in predsednika odbora za nadzorstvo nad cenami, inž. Jaromila Nečasa.

Oba politika sta v začetku tega meseca bržkone skozi Slovaško pobegnili na Madžarsko in sta se odtod napotila v Francijo.

Po splošnem mnenju bo ta dogodek še zaostрил češko-nemške odnose na ozemlju protektorata in še ni mogoče pregledati, kakšne bodo posledice. Oba politika sta namreč tudi v nemških krogih uživala velik ugled. Zlasti inž. Nečas se je zelo trudil, da bi izboljšal odnose med Nemci in Čehoslovaki ter na sprejemljiv način uredil vsa vprašanja, ki ločijo oba naroda.

Mesto kmetijskega ministra je prevzel dosednji pravosodni minister Krejčí, mesto predsednika v vrhovnem odboru za nadzorstvo nad cenami pa nemški komisar von Buschell. V tem odboru je nad 80 odst. bivših češkoslovaških generalov in višjih oficirjev, zaradi česar pomeni nemško predsedstvo v tej ustanovi občuten udarec za Čehe.

TRPLJENJE POLJAKOV

Vatikanski radio je govoril pretekli teden o trpljenju Poljakov in rekel, da je papež z bolesto poslušal poročila iz Poljske. Trpljenje poljskega naroda je že v sovjetskem delu Poljske veliko,

Kaj se godi po svetu

ZA PETROLEJ

sosednje Romunije se bije zadnje dni huda borba med diplomacijo Nemčije in zaveznikov. Pred nedavnim so listi poročali, da je bila med Nemčijo in Rusijo sklenjena nova pogodba, s katero Rusija Nemčiji odstopa gališko ozemlje s petrolejskimi vrelci. Vest je bila pozneje z ruske strani označena kot neresnična. Na koncu se zdi kot najbolj verjetna trditev, da je Rusija začasno odstopila le železnico, ki po gališkem ozemlju omogoča Nemčiji neoviran prevoz romunskega petroleja.

Angleži in Francozi se sedaj boje, da ne bi Romunija izvažala v Nemčijo več petroleja nego je določeno po dosedanjih pogodbah. Del angleškega tiska je v zvezi s tem že pozival angleško vlado naj prekliče svoječasno garncijsko izjavo

za varnost in nedotakljivost romunskih meja. Kakor je mogoče sklepati po dosedanjih glasovih, ta poziv ni na nobeni strani povzročil pričakovanega odmeva. Spor se nadaljuje in utegne imeti še posledice, ki bodo silno važne za nadaljni razvoj sedanje vojne.

BALKAN

postaja vse bolj središče diplomatskih prizadevanj obeh vojujočih se skupin. Bolj in bolj se utrjuje prepričanje, da se na današnji zapadni fronti spricho nedostopne utrjenosti obeh meja prava vojna sploh ne more razviti in zato tam v danih razmerah ne bo moglo priti do odločilnih bitk.

Spricho takega položaja del tiska v teh državah namiguje, naj bi se vojna — podobno ka-

F. Skowronek:

4

Grbulja

Mazurska povest.

Bilo je, kakor da ima svoj dom, kamor res spada. Občutek nemira, ki ga pozna samo ti, kdor brez lastnega doma svojo glavo vsak večer pod drugo streho položi k počitku, je izginil iz nje. Zato ji je bilo sedaj tako težko vnovič začeti staro popotniško življenje.

In kaj bosta neki začela oba moška, ako sedaj pojde od njiju! V teh malo mesecih ju je prav pošteno razvadila. Ko sta ob rani zori vstajala, da pojdetta na polje, je zanj na mizi že stal zajtrk pripravljen. Opoldne jima je vsak dan prinašala toplo kosilo na polje, a tudi zvečer je bil pripravljen izdaten grizljaj. To sta tudi zaslužila. Staremu prav za prav ni nobene sile več za delo, ko ima vendar svoj prevžitek in je svoje žive dni pač že dovolj delal. Pa ne in ne! Kakor mladenič vihti koso. In Ludvik šele! To je res delaven človek. Srečna ženska, ki ga dobi za moža. Ves ta čas je samo enkrat pil nekaj več kakor preneše. To je bilo takrat, ko je na zborovanju v mestu srečal oba tovariša, s katerima je hkratu služil pri gardi v Berlinu.

Takrat se je malo majal, ko je stopil z voza in prišel z iskrenimi se očmi v kuhinjo, kjer je stala Grbulja pri štedilniku in kuhala večerjo.

»Loviza, ali se mi kaj pozna?«

»No, malo, Ludvik, čisto malo.«

»Ne boš zmerjala, Lovizka, ne boš?«

Nežno ji je položil roko okrog ramen, se sklonil k njej in ji dahnol poljub. (To se je zgodilo tako naglo, da se ji ni posrečilo sprožiti niti roke v obrambo. Morda bi se ne bila branila niti tedaj, ako bi za časa spoznala njegovo namero. Vsa je zardela, srce pa ji je bilo, kakor da hoče planiti venkaj. Kaj takega se ji še ni bilo pripetilo, odkar ve pomniti, da bi jo bil kak moški poljubil. In zdaj vprav Ludvik! Kaj mu je neki prišlo na misel? Nekaj trenutkov je tako postal pri njej, jo držal z roko objeto okrog ramen in ji je pripovedoval vse novice, ki jih je bil izvedel od tovarišev.

Ta večer je Grbulja dolgo ležala zbudena. Prebudila se je bila ženska v njej. Izza tega dne je tudi vedela, da ljubi Ludvika. Drugo jutro ji je seveda pripravilo hudo razočaranje. Ko je prišel Ludvik zajtrkovat, je zardela in ji je bilo pri srcu, kakor da jo mora zopet objeti in poljubiti. On pa se je samo lokavo smehljal in se praskal po temenu ter jo vprašal, če je snoči kvasil veliko neumnosti. Da jo je bil poljubil, tega se menda sploh ni več spominjal, ali pa mu je bila misel na to neprijetna. Ko je Grbulja kasneje sama sedela pri svojem delu, jo je stisnilo okrog srca. Solze so ji lile iz oči, dasi sama prav za prav ni vedela čemu. Z odprtimi očmi je sanjala. Joj, kako bi ga ljubila! Niti ene same neprijetne besede ne bi nikdar slišal od nje, pa naj bi kdaj še tako topoglavo naložen prišel domov!

Še prenekateri dan se je poslej poigravala s temi mislimi. In kadar sta zvečer z Ludvikom sedela na klopi pred hišo, ji je bilo, kakor da jo mora objeti in jo vprašati, če bi ga neki ma-

rala vzeti. Že marsikdaj si je rekla, ko je legla spat, da je šavradio ženšče, toda zdaj to ni pomagalo nič več. Dokler ni nekega dne — sedela sta zopet drug tik drugega na klopi — položil rok krog njenih ramen in ji zaupno dejal: »Ti, Loviza, zmeraj bržkoné že ne boš hotela čepeti pri nas. Tako se bom moral ozreti, da odkod dobim ženo k nam. Nekaj so mi pravili, da se je v Ukto priselila vdova z dvema hčerama. Obe bojdá nista več mladi, ena je mojih let, druga pa še nekaj let starejša. Vendar je to vseeno, samo da znata gospodinjiti. In ljudje menijo, da sta glede tega v redu. Zdaj je samo še vprašanje, koliko imata denarja. Nekateri pravijo šest, drugi celo osem tisoč tolarjev.«

»Če to le niso ženitovanjski tolarji, takole po pol osminke kos!«

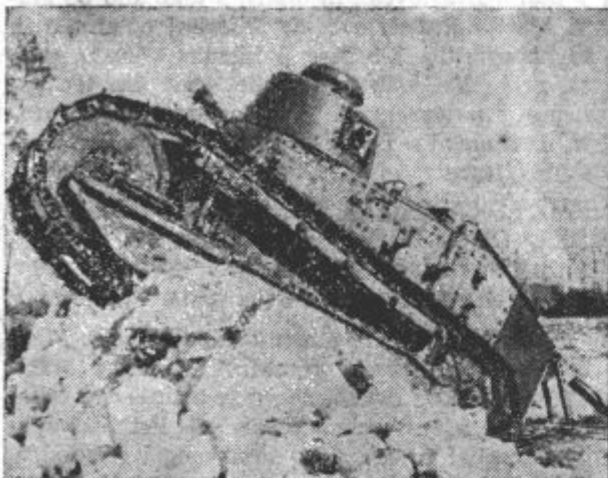
»Saj to je tisto vprašanje, Loviza. Človek bi si moral biti glede tega na jasnem, preden se pelje tja. Kako pa ti misliš? Ali ne bi hotela skrivaj malo poizvedeti? Z vozom te jutri pošljem tja. Ali hočeš zaslužiti snubaško mesečnino? Veš, na nekaj sto mark res ne bi gledal.«

Ta večer je Grbulja s solzami premočila vzglavnico. Drugi dan pa se je kljub temu odpeljala v Ukto. Že popoldne je bila zopet doma in je prinesla ugodne vesti.

»Mati je pametna ženska. Do mozga me je izpraševala, koliko je na gruntu vknjiženega dolga, koliko je treba izplačati bratom in sestram in koliko glav je v hlevu. Potlej sva govorili še med štirimi očmi, pa veš, kaj je hotela vedeti? Zakaj se doslej še nisi bil oženil.«

»Kaj si pa rekla?«

(Dalje prihodnjič)

Levo: Na Nizozemskem menijo, da preko zaledenelih močvirij ne morejo prodirati oklopne enote in motorizirane čete. Na sliki vidimo nizozemski tank, ki se skuša prebiti skozi poplavljen in zaledenel kraj, kar pa se menda niti pri vajah ne posreči. — Desno: Mala finska patrulja, kakršnih v sedanji vojni Finci uporabljajo zelo veliko. Te patrulje napadajo Ruse v zaledju za fronto. Baje se je takšnim finskim patruljam posrečilo prebiti do železniške proge proti Murmansk in težko ovirati promet na njej

še hujše pa je v nemškem delu. Iz vseh pokrajin Poljske prihajajo poročila o preganjanju Poljakov. Prebivalstvo je brez pomoči. Iz zapadne Poljske izseljujejo prebivalstvo in hočejo zemljo Poljakom odvzeti in jo izročiti Nemcem. Prebivalci morajo v najhujši zimi iz svojih domov. Na Poljskem strada 70 odstotkov naroda, pri vsem tem pa odvažajo Nemci živila v Nemčijo, da nadomestijo zaloge živil v Berlinu.

Vsled porušenih železnic in mostov je zlasti v mestu otežkočen dovoz živil. V Varšavo se je zateklo nad 300.000 ljudi iz pokrajine, kjer so porušeni domovi in hiše. Hrano razdeljujejo v pešebnih kuhinjah po raznih krajih mesta. Na dan razdele 200 do 300 tisoč porcij.

POLJSKA DRŽAVNA IMOVINA ZAPLENJENA

Dne 21. januarja je stopila v veljavo nemška uredba, s katero je bilo zaplenjeno vse premoženje bivše poljske države v korist tretjega rajha. Zaplenjeno imovino bodo upravljali nemški komisariji.

Ta ukrep so izvedle nemške oblasti za kazen, ker se poljsko prebivalstvo neče podrediti nemškim odredbam za politično preureditev bivše Poljske.

V ATENAH

je umrl grški princ Kristofor v starosti 52 let. Pokojni princ je bil stric Nj. Vis. kneginje Olge Rodil se je v Petrogradu. Bil je adjutant grškega kralja Jurija I, kralja Konstantina I, ter sedanjega kralja Jurija II, ki mu je bil tudi stric. Umrl je kot general grške vojske.

POGUMNA FINSKA

Finski maršal in poveljnik finske armade Mannerheim je sprejel nedavno francoskega častnika in mu izjavil, da se bo Finska borila od zadnjega starca do svojega zadnjega otroka. Zažgali bodo svoje hiše in gozdove, porušili svoja mesta in industrijo. Kar bodo prepustili sovražniku, bo preklela narava.

Maršal je zelo pahvalil finske žene, ki se

že več let vežbajo v vojaških edinicah in ki opravljajo danes v finski vojni vse posle v zaledju, tako da so moški lahko vsi na fronti. Vendar se ne sme pozabiti, je rekel maršal, da je število množice naposled zmagačja sila. Fronta je tisoč km dolga, fronta na morju še daljša in finska vojska se bori že toliko tednov ter zadržuje sovražnika, ki je v premoči petdeset proti enemu.

Maršal se je zelo pohvalno izrazil o ruskem vojaku, ki da je zlasti v obrambi nedosegljiv.

Kmetska mladina

Ptuj

Minulo nedeljo 21. jan. t. l. je imelo Okrožje kmetskih fantov in deklet »pri Zvezdi« v Ptuj redno sejo pod predsedstvom tov. Joška Tomažiča, na kateri so številni predstavniki Društev kmetskih fantov in deklet iz ptujskega in ljutomerskega okraja obravnavali razne tekoče organizacijske zadeve, zlasti delovni načrt. Nadalje je bilo sklenjeno, da se bo vršil v začetku meseca v Ljutomeru prosvetno-organizatorični tečaj.

Sv. Bolfenk pri Središču

Preteklo nedeljo je v tukajšnji šoli priredilo Društvo kmetskih fantov in deklet gledališko predstavo z uprizoritvijo narodne igre v 4. dej. »Voda s planine« po Potrčevem prevodu, ki je v gmotnem in moralnem oziru prav dobro uspela. Vkljub snegu in zametom je bila šolska soba prenapolnjena, znak, da so si naši igralci po več uspehih igrar pridobili zaupanje publike. Tudi to pot so ljudje odhajali zadovoljni, saj je igra v režiji g. Flajsa bila dobro podana. Vsi igralci brez izjeme, tudi novinci, ki jih je nekaj bilo,

D. F.:

Bajtarjem zemljo

»Po zakonu, o likvidaciji agrarne reforme iz l. 1931. je ostalo pod agrarno reformo še 77 veleposestev. Na teh veleposestvih se je pričela izvajati likvidacija agrarne reforme.«

Z rešitvami ministrstva za kmetijstvo št. I. — XIII. 2413/VIa/32 z dne 16. februarja 1932, izdanimi v sporazumu z ministrstvom za gozdove in rudnike in vzakonenimi s finančnim zakonom za leto 1932/33 je bilo razlaščenih po § 24. zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih z dne 19. junija 1931. 12 gozdnih površin, imajočih nad 1000 ha gozdov.

Večino gozdne površine je vzela država pod začasno upravo, ostalo so dobili drugi pridobitelji: agrarne zajednice, občine, korporacije itd. Iz popisa ni razvidno, če so dobili agrarni interesenti (kmetje brez gozda) kaj ali ne. Najbrž nič, ker je v referatu rečeno, da je bilo s gozdno reformo »pomagano najrevnejšim kmetovalcem, kateri imajo pravico iz teh gozdov kriti svoje potrebe po drvah, stebli in stavbnem lesu.« S tem je bajtarjem že nekoliko ustrezno, a kaj pomaga to, ko pa ne razpolaga z gozdom, kot pravi posestniki. Ne more ga, ker ni njegova last, pametno izrabljati in si s tem boljšati položaj.

Oglejmo si, kje upravlja država gozdove. »Pod šumsko upravo v Kočevju in v Straži pri Novem mestu spadajo gozdovi, prevzeti od veleposestva Ausperga Karla nasledniki v okrajih Kočevje, Novo mesto in Litija v skupni površini 15.261 ha.«

Pod gozdno upravo v Črni pri Prevaljah, upravlja država kompleks gozdov:

1. Thurna Valsassine Vincenca nasledniki in Thurna Valsassina Douglasa v okrajih Dravograd in Slovenjgradec v površini 2.491 ha.

2. Dr. Zabeo Alfonza in Windischgrätz Hugona naslednikov, v okrajih Konjice in Maribor desni breg v površini 2.046 ha.

»Ostali gozdovi, prevzeti po Začasni državni upravi (v Ljubljani) od veleposestva Herbersteina Josipa v srezu Ptuj (111 ha), na veleposestvu dr. Windischgrätz Alfreda v srezih Šmarje pri Jelšah in Krapina (1.279 ha) in na veleposestvu Ausperga Hedvarda nasledniki v srezih Ljubljana, Logatec in Kočevje (982 ha), pa se upravljajo neposredno iz centrale.«

No dobro. Recimo, da ni prav, da bi spet razlastili ostalo površino veleposestev. Pa vzemimo malo zgodovino v roke in poizvejmo, kakšna pravica se je godila takrat, ko so sedanji veleposestniki, potomci nekdanjih graščakov, ki so 90% tuje narodnosti (Nemci, Lahi, Madžari) prejeli zemljišča.

Ali so prišli na svoje z naporom in varčevanjem, kot mnogi naši bajtarji, ki so se povzpeli do malih kmetov? Ne. Predniki sedanjih veleposestnikov so pridobili posest po zaslugi milosti in dobrohotnosti nemških cesarjev. Prišla je kaka vojska, pa je nemški bogatejši kmet kje od Rena ali Švabskega ali drugod, hrabro sekal sovražnike kot vitez na konju in prav po barbarsko ropal in kradel po osvojeni deželi. Cesar, ki mu je bilo le za to, da si pridobi čim več tuje zemlje in postane

tem bolj slaven, ga je odlikoval za plemiča, če se mu je pa še z dobrikanjem ali pa z izredno hrabro vojno surovostjo prikupil, mu je iz hvalečnosti podaril obsežna zemljišča po še malo naseljenih zemljah, tako tudi po slovenskih. Naklonil mu je posest kot fevd (v našem), po večini pa kot alog (privatno last). Naši kmetje, ki so živeli po rodovitnih dolinah, so bili še svobodni. Po zapuščenih, visokogorskih gozdnatih krajih pa so bili redko naseljeni. Ker je prišlo v naše kraje mnogo tujcev, so jih skoraj vsi dobili kot sosede, ki so posedovali večinoma gozdna zemljišča, ki niso bila od nikogar, ker so bila preveč odljudna. In ti kmetje so se podali pod varstvo nemškega viteza, da bi bili varni pred sovražnimi vojskami, kajti državna meja ni bila v srednjem veku še tako zavarovana, kot je danes. Sicer so se znali ti kmetje bojevati, pa jim je bilo bolj ljubo, da so postali tlačani in izgubili lastno zemljo, samo da so varno obdelovali polje. Do začetka novega veka (ok. l. 1500) so imeli graščaki dosti opravka z vojskovanjem. Ko pa je cesar Maksimilijan uvedel najemniško vojsko, so postali nepotrebni (propad viteštva) in so usmerili svoje delo bolj k veleposestvu. Kar je bilo boljše zemlje, so si prisvojili kot graščinsko posestvo, ki so ga obdelovali kmetje kot tlako, kar pa je bila slaba zemlja, so dali kmetom. Sicer je pa ostala vsa zemlja še njihova. Kmetje so na pripuščeni zemlji dajali vsak deseti del pridelka (desetina, ki je tudi že prej obstajala).

Ko je avstrijska vlada l. 1848. osvobodila kmeta tlake in desetini, — je obdelovalna zemlja postala njegova zasebna last. Toda odkupiti jo je moral. Ker ni imel denarja, je na-

S papeževega obiska na rimskem dvoru: Guverner Rima pozdravlja papeža pri izhodu iz Vatikanskega mesta

so se potrudili in dobro izkazali, za kar so želi obilo priznanja. Zlasti so bili posrečeni v svojih vlogah: župan, tajnik in poslanec, ki jih je razkrinkal energični kmet Stanko s pomočjo Nikolaja, katera sta si z nesebičnim delom pridobila simpatije vse vasi in tako zmagala. Upamo, da bodo agilni dramski odsek pod vodstvom predsednika Joška Tomažiča v kratkem spet iznenadi z enako dobro igro!

Beričovo

Društvo kmetskih fantov in deklet v Beričevem priredi v nedeljo, dne 4. februarja v Kmetem domu predpustno zabavo s kmetsko večerjo. — Pričetek ob 4. ur ipopolodne. Vabljeni vsi!

Kog

V ponedeljek se je pri nas vršilo sadjarsko predavanje, na katerem sta predavatelja gg. Ivo Bregant in inž. Janežič pojasnila nevarnost, ki grozi od razširitve kaparja St. Joze in kako se je treba pred njim varovati. V debato so posegli predsednik sadjarske in kmetijske podružnice g. Joško Tomažič, predsednik občine g. Peter Oreš-

nik in drugi, nakar je bilo sklenjeno, da se bo izvršila širokopotezna škroplilna akcija z drevesnim karbolinejem.

Iz naših krajev

× **Volkovi raztrgali lovca.** Na Romanji planini nad Sarajevom so kmetje našli človeško glavo, noge in lovsko puško. V bližini sta ležala tudi dva ubita volka. Ljudje so dognali, da se je lovec boril s celim krdelom volkov. Dva je ustrelil, toda predno je puško v drugič nabasal, so ga drugi volkovi raztrgali.

× **Beograjska visoka šola** bo do 1. febr. zaprta zaradi pomanjkanja premoga.

× **V Zagrebu** bodo ustanovili delavsko šolo, v kateri bodo izobraževali delavce za vodstvo strokovnih organizacij. Tej šoli bo priključena tudi delavska univerza, kjer se bodo vršila poljudna znanstvena predavanja.

× **Roparski umor.** V Malih Braslovčah je bil izvršen roparski umor. Neznani morilec se je priklatil sredi noči v hišico sester Puncerjevih

v Malih Braslovčah in udaril s tako silo po glavi Marijo Puncerjevo, da je takoj omahnila in se onesvestila. Zločinec ji je zamašil usta, nato pa prebrskal hišo in ukradel 8000 din ter pobegnil s pajdašem, ki je ta čas stražil pred vrati. Domnevajo, da je zločin izvršil znani razbojnik Hace.

KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE V LJUBLJANI obreštuje nove vloge po 4 - 5% ter daje kmetom ugodna posojila.

× **Vsled mraza** sta mu odpadli nogi. Mlad brezposelen trgovski pomočnik Miroslav Marinič iz Košakov pri Mariboru je zadnje dni sekal led in se s tem borno preživljal. Pri tem delu pa je ozebel v noge, tako da ni mogel več hoditi. Zatekel se je teško bolan v hlev posestnika Šlauerja v Zg. Radvanju pri Mariboru. Pet dni je ležal pod jaslami v hlevu ne da bi ga domači opazili. Ko je pa šel mimo hleva orožnik, je začul neko stokanje. Stopil je v hlev in zagledal po djaslimi vsega obnemoglega reveža, ki je držal v rokah odpadle noge. Orožnik je takoj odredil prevoz nesrečnega delavca v bolnico.

PRVOVRSTEN

bohinjski sir

v vsaki množini razpošilja po ugodnih cenah

HODNIK JANKO

gostilničar in mesar

SREDNJA VAS V BOHINJU

× **Novi predpisi za potovanje v Italijo.** Po novih predpisih smejo potniki iz naše države vzeti s seboj v Italijo samo po 250 lir v kovancih. Razen tega zneska lahko potniki uvozijo v Italijo denar, ki si ga nabavijo pri pooblaščenih zavodih in »Putniku« in sicer do 300 lir v kreditnem pismu in do 2.500 lir v hotelskih bonih.

× **Avtomobili na Hrvaškem** bodo dobili nove označke. Namesto št. 3 za savsko in 5 za primorsko banovino bo za oznako banovine na modri plošči črka H.

sedel raznim oderuškim posojevalcem. Ker je poleg tega moral plačevati zemljiški davek, je zlezal v dolgove. Marsikje je pel boben na vasi. Biriči so postali nasplošno osovraženi.

Današnji veleposestniki se niso rodili revni kot cerkvene miši, ampak so zagledali luč sveta v svetlih sobah graščinskih poslopij. S prvo uro na svetu so postali bodoči posedovalci bogatih zemljišč. Ni jih v mladostni dobi preganjala skrb, kakšen poklic bodo prevzeli, kako se bodo pretolkli v življenju. Od prvega do zadnjega diha so preskrbljeni v življenju. Kar imajo, imajo, naprej pa ne vprašajo: so drugi ljudje tudi tako srečni? Kakih 15.000 kmečkih proletarcev, ki nima niti trohe zemlje, pa osebenkuje po hišah, seje, žanje, kosi, seka, oskrbuje vinograde, vse za druge.

Saj so si s svojim garanjem zaslužili nekaj zemlje. Ob pičlih drobtinah (o poštemen plačilu ni govora!) se komaj rinejo naprej. Ker je doma preveč otrok, gredo najstarejši v mesto ali celo v inozemstvo. Delajo celo leto, pa nimajo shramb, kozolcev, da bi pokazali: Glejte, tako smo letos deležni božjega blagoslova! Z ostalimi 50 tisoči bajtarjev ni dosti bolje. Ob boremi pridelku bi preživeli kaka dva meseca ali tri. Tudi ti morajo hoditi delat drugam, ali pa imajo v »štantu«, za kar morajo odsluževati.

Kakor sem že prej omenil, ima približno 150 veleposestev vsako okoli 75 ha povprečno (morda še več). Z ozirom na mizerijo siromašnih podeželskih ljudi in na zadovoljivo blagostanje, da bi se pravici nekoliko bolj približali, bi vsakemu izmed teh veleposestev vzeli 60 do 65 ha (105 do 114 johov), kar bi zneslo 9000 do 9750 ha (15.750 do 17.062 johov). Če

bi osrečili vsakega agrarnega interesenta s 4 ha (7 johov ali oralov), bi bilo 2250 do 2473 takih revežev deležnih rodovitnih njiv in travnikov. Pri tem bi morala država upoštevati tiste, ki so sedaj brez vsake zemlje.

Lotimo se še vprašanja gozdne razlastitve. Začasno ima državna uprava pod oblastjo 16.354 ha razlaščenih gozdov in 5816 ha brezplačno odstopljenih, torej skupaj 22.170 ha. Kje leže ta zemljišča, sem že povedal. Pri tem je treba upoštevati, da je ca. 10.000 ha gozdov v planinskem ali bolj odljudnem svetu. Državi naj bo bolj pri srcu blaginja njenih revnih državljanov, kakor pa podpiranje bogatih tujcev.

Saj je znano, da je le tri veleposestva (Ausperga Karla nasledniki, Ausperga Hedvarda nasledniki in Herbersteina Josipa) proti takojšnji odškodnini prevzela pod svoje varstvo, ostalim devetim veleposestvom (čeprav je njihova površina manjša) izplačuje letna odplačila (anuitete).

Ker je potreba res velika (35 do 40 tisoč ljudi brez gozda), naj ostalo površino gozdov, ki so bolj dostopni ljudskim naseljem, to je ca. 12.000 ha, blagohotno prepíše proti odškodnini kot pravo last najbolj potrebnim. Iz vzhodnih delov naše banovine, kjer je gostota največja in tudi največ revežev, naj bi se kočarji in osebenjaki preselili v gozdne predele, v toliko seveda, v kolikor ne bi bilo dano gozdov bližnjim interesantom. Država naj bi skrbela, da bi urejevali gozdna pota, da bi umno gospodarili z njim, preprečila naj bi prekomerno izsekavanje itd. Ker si samo z gozdom ne bi dosti opomogli, naj bi puste gozdne kraje, obraščene z grmovjem ali manj vrednim drevjem iz-

sekali (seveda s podpiranjem gozdnih strokovnjakov in z denarno pomočjo poljedelskega ministrstva) in kultivirali v njive in travnike. Tisti, ki bi bili nasiromašnejši, naj bi dobili največ podpore v ustvarjanju svoje domačije. Ta gozdna površina (12.000 ha) bi bila podeljena 3000 družinam, če bi vsaka dobila 4 ha (7 oralov).

V popisu agrarne reforme beremo tudi, da so l. 1933 dobile nekatere občine za brezplačno in bremena prosto odškodnino 1523 ha. Bolj bi bilo pametno, da se ta zemlja podeli tistim, ki gozda nimajo. Kaj pomaga, če občina podpira svoje revne ljudi. Možnost obstoja naj jim da (v kolikor niso že onemogli), pa ji ne bodo na glavi. Kdor pa noče delati, naj sam skrbi, kako se bo preživel. S 1523 ha bi zadovoljile 500 bajtarjev, vsakega s 3 ha (nad 5 oralov).

Leta 1933. je bilo naknadno razlaščenih 5513.82 ha gozdov (poleg planin) v korist vseh občin gornjegrajskega okraja in sicer od posestva ljubljanske škofije. Če bi to površino razlastili v korist kočarjev po 3 ha, bi je bilo deležno skoraj 2000 družinskih očetov. Ako pa bi razlastili, bi bila tu možna kolonizacija. Seveda stroški bi bili tudi veliki glede naprave cest, potov, ustvarjanja domov. Z dobro voljo in žrtvami bi bilo mogoče to doseči. Pri taki potrebni socialni akciji osebnih vidikov ali ozirov nekaternikov ni upoštevati, če hočemo služiti pravici!

Kakih 200 je bilo veleposestev, ki so imela manj kot 1000 ha gozdne površine, torej reforma jim ga ni razlaščala. Sem spadajo poljedelska in vinogradniška zemljišča. (Se nadaljuje)

Finski vojaki, ki švigajo na smučeh po bojišču, streljajo na nasprotnika. Vojna v mrazu in snegu:

× **Četvorčki.** V vasi Retfalu pri Osijeku je porodila hči siromašnega delavca Pavla Vajde četvorčke, tri deklice in enega dečka. Novorojenčki so sicer živi, a so zelo slabotni, ker je bil porod v sedmih mesecih. Vsi štirje otroci so tehtali 4 kg in 50 gramov. Mater in otroke so prepeljali v bolnico.

× **Zaradi zime** je naša generalna direkcija železnic ukinila tudi v Sloveniji več vlakov. Ukinjeni so samo potniški in brzi vlaki. Osební promet je bil skrčen zato, da bi mogel neovirano vršiti tovarni promet, ki dovaža v mesta in razne oddaljene kraje premog, živila in druge življenjske potrebščine.

× **Zaradi nesrečne ljubezni v smrt.** Na Raki pri Krškem se je zaljubil 20letni Jožef Ančimer v 52 letno kočarico Jožefo Salmičevo, matero štirih nezakonskih otrok. Prijateljem je zatrjeval, da se bo z njo poročil, čeprav je bila tako velika starostna razlika med njima. Te dni je fant prišel zopet k svoji izvoljenki. Ponoči pa si je pri njej prerezal na roki žile in izkrvavel.

× **Beograd** bo nabavil 50 novih avtobusov. Razen dveh, ki jih bo dobavila Belgija, bo kupila beograjska občina vse avtobuse v Nemčiji.

× **V Zagrebu** je umrl upokojeni vseučiliški profesor dr. Ferdo Šišić. Pokojnik je bil eden največjih hrvatskih zgodovinarjev.

× **Elektrarna Fala omejila obrat.** Največja električna centrala v Jugoslaviji na Fali je morala omejiti obrat vsled zaledenele Drave.

× **Prizad** (Privilegirano izvozno društvo) bo pričelo kupovati od kmetov vino in žganje, da bi preprečil prevalitev trošarine na proizvajalce od strani trgovcev.

× **Na Hrvatskem** nameravajo premogovna podjetja povišati cene premogu.

× **V Zagrebu** so bile ljudske šole zaprte zaradi pomanjkanja premoga. Meščanske šole so ostale zaprte do konca januarja.

× **Pšenica za Italijo.** Pretekli teden so natočili v Splitu en parnik s 4000 tonami pšenice in nato še dva z 2500 tonami.

× **Direkcija za prehrano** pri kmetijskem ministrstvu je organizirala posebno akcijo za nabavo živilske krme. Krma se bo dobavljala pod istimi pogoji, kakor ljudska hrana.

„EKONOM“

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25—06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilkega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo oprekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

× **Kolonizacija Hrvatov.** V Varaždinu se je vršila konferenca zastopnikov občin in banovine, ki so razpravljali o kolonizaciji prebivalstva iz pregosto naseljenih hrvatskih krajev Zagorja, Podravja in Medjimurja. Kam bodo prebivalce iz teh krajev naseljevali, še ni bilo objavljeno.

× **Tihotapstvo konj.** Tihotapstvo konj v Italijo je postalo zadnje čase zopet zelo dobičkano, zato se je tudi močno razvilo. Največ konj prihaja iz Hrvatske in jih tihotapijo čez mejo na Javorniku pri Cerknici. Ta posel pa seveda ni brez nevarnosti in brez rizika. Nešteto tihotapcev je plačalo svoj posel z glavo. Tudi pri tihotapstvu konj ne gre vse gladko. Italijanske obmejne oblasti so zaplenile na Javorniku 120 konj v vrednosti okrog pol milijona din.

× **V Krškem** je umrl po vsej Sloveniji znani vinogradnik, posestnik in trgovec, g. Vinko Bon. Zapustil je žalujočo vdovo in štiri otroke. K večnemu počitku so ga spremili v sredo ob 4. popoldne na pokopališče v Krškem. Vnetega pobornika kmetске misli bomo hranili v trajno častnem spominu. Preostalim naše toplo sožalje!

× **V Smederevski Palanki** je uničil požar tovarno vagonov in napravil škode za 5 milijonov dinarjev. Poročajo, da je bil to eden največjih požarov v Jugoslaviji. Požar je napravil posredno tudi veliko škodo številnim delavcem, ki so ostali brez dela in zaslužka.

× **Sneg** je zamedel po Dalmaciji številne ceste in ustavil po njih ves promet. Močno trpe kraji v dalmatinskem Zagorju, kjer je pričelo primanjkovati hrane. Nad 7000 delavcev je zaposlenih na cestah pri kidanju snega.

× **Slovenija popije največ »dalmatinca«.** Decembra je bilo pokupljeno v Dalmaciji 45.000 hl vina. Največ ga je bilo prodanega v Slovenijo. V inozemstvo se ga je izvozilo 12.300 ka.

× **Železo** se je zopet podražilo za 45 din pri 100 kg. Staro železo se prodaja po 1.20 do 2 din za 1 kg, baker po 15.— in bron po 12.— din za kg.

× **Lansko leto** je bilo izvoženega iz Slovenije v Nemčijo 15.615 hl vina, 209 hl v Češko, 49 hl na Poljsko in 9 hl na Nizozemsko.

× **Decembra** lanskega leta je izkazala osrednja uprava za posredovanje dela v Beogradu 53.820 nezaposlenih. Brezposelnih podpor je bilo izplačanih 2.968.071 din.

× **Zaradi zapadlega snega** so bile tudi na Gorenjskem skoro vse avtobusne zveze prekinjene za nekaj dni.

Iz tujine

■ **Potopljen italijanski parnik.** V sredozemskem morju se je potopila velika italijanska potniška ladja »Orazio«. Na ladji so nastale močne eksplozije, ki so razdejale strojni oddelek, nakar se je razširil v kratkem času požar po vsej ladji. Kapitan ladje je klical na pomoč takoj, ko se je pojavil požar. Na pomoč so prihitele francoske ladje, ki so rešile potnike in posadko. Rešilni čolni so se v morju prevrnili. Nekaj moč posadke pogrešajo, dočim so se potniki večinoma rešili.

■ **Nizozemska vlada** je prepovedala svojim državljanom služiti v tujih vojskah. Vsakdo, ki bi vstopil v kako tujo vojsko, bo takoj izgubil nizozemsko državljanstvo. Te ukrepe je napravila nizozemska vlada zaradi stroge nevtralnosti, ki jo hoče obdržati v sedanji vojni. Novi ukrepi so uperjeni zlasti proti temu, da ne bi vstopali nizozemski državljani kot prostovoljci v razne tuje armade.

■ **Tekom preteklega tedna** je bilo potopljenih več trgovskih ladij v Severnem morju. Največ jih je bilo potopljenih, ker so zadele na mine, nekaj pa so jih potopile nemške podmornice.

Kmetški hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257

Brzjav: »Kmetški dom« — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na »knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive obrestuje po **4 do 5%** Za vse vloge nudi popolno varnost! Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!

Med potopljenimi ladjami se nahaja tudi veliki angleški potniški parnik »Valdora«. Švedska je izgubila ladjo Maurita in Fexen, Norveška pa Lotos. Ladje so bile vse natovorjene. Življenje je izgubilo tudi večje število mornarjev. Blizu Gibraltarja je nemška podmornica potopila grška parnik s 5000 ton tonaže.

■ **Poljska vojska**, ki jo organizira nova poljska vlada na Francoskem, bo kmalu štela 100.000 mož in bo v kratkem odšla na fronto. Predsednik vlade general Sikorski je izjavil, da je zakrivila poraz poljske vojske prejšnja poljska vlada, ki so jo vodili nesposobni polkovniki in poljska zlahta.

■ **Bivši predsednik Čehoslovaške republike** dr. Eduard Beneš je objavil poziv vsem Čehoslovakom, ki se nahajajo v inozemstvu, da se vpišejo v čehoslovaško vojsko in se bore skupno z angleško in francosko vojsko.

■ **Francozi pričakujejo** veliko nemško ofenzivo v drugi polovici meseca februarja. Tudi v pretekli svetovni vojni so pričeli Nemci z ofenzivo na Verdun 21. febr. 1916.

■ **Angleški zunanji minister lord Halifax** je sporočil dr. Benešu, da priznava angleška vlada čehoslovaški odbor v Parizu ter mu priznava pravico, da odloča v tujini o vseh vprašanjih, ki se tičejo čehoslovaškega naroda.

■ **Kanadska vlada** je prepovedala izvoz pšenice v Rusijo. Uvedla je tudi kontrolo nad prodajo žita, ker so nekateri poslanci protestirali zaradi prodaje 3000 vagonov pšenice v Rusijo. Kanadci namreč smatrajo, da je bilo to žito kupljeno za Nemčijo.

■ **Finci** so obsodili na smrt in ju takoj ustrelili dva preoblečena ruska oficirja, ki sta vohunila v zaledju finske vojske.

■ **Na iraškega finančnega ministra Rostan Hajdara** je izvršil atentat odpuščen policijski nadzornik. Minister je bil težko ranjen.

■ **Izselitev Nemcev iz Rusije.** Iz Volinije in vrzhodne Gailcije se je preselilo v Nemčijo v času najhujšega mraza 68.143 Nemcev. V Rusiji so morali pustiti vse svoje nepremično premoženje. S seboj so smeli vzeti par konj, nekaj goveje živine in potrebne premičnine.

■ **Tirolci**, ki so se prijavili za izselitev v Nemčijo, bodo smeli ostati v Italiji samo do leta 1942. Od približno 300.000 tirolskih Nemcev, se jih bo izselilo 185.365; drugi bodo ostali v Italiji in so se odrekli pravici narodnih manjšin. Verjetno je, da bodo kasneje preseljeni v južno Italijo.

■ **Sovjetske oblasti** so odredile, da morajo biti v Moskvi pripravljeni vsi varnostni ukrepi za zaščito proti letalskim napadom.

■ **Ameriški predsednik Roosevelt** je sklenil odposlati v Vatikan posebnega odposlanca, ki bo imel značaj veleposlanika. V Vatikanu pripravljajo ameriškemu odposlancu najsvečanejši sprejem.

■ **Švica** pripravlja koncentracijska taborišča za razne sumljive osebe. Interniranci bodo poslani na prisilna dela.

■ **Anglija**, z vso naglico gradi devet novih vojnih ladij po 30.000 ton. Dve bosta spuščeni v morje že letos. Poleg teh vojnih ladij grade še štiri oklopnice po 35.000 ton. Brzina novih ladij bo večja od vseh drugih enakih ladij na svetu.

■ **Na veliki kitajski Rumeni reki** sta se potopili dve ladji. Utonilo je 100 oseb. Ladji sta trčili skupaj in ena ladja je bila tako zelo poškodovana, da se je potopila v treh minutah.

■ **Bivši nemški cesar Viljem** je obhajal 27. jan. 81. rojstni dan v gradiču Doorn na Holandskem.

■ **Ameriški admiral Byrd**, ki je odpotoval na južni tečaj, sporoča, da je odkril nova ozemlja.

■ **V Atlantskem morju** so Nemci sami potopili svojo tovorno ladjo »Albert Jeanus«, ker jo je nameravala zapleniti neka francoska vojna ladja, ki je nadzorovala morje.

■ **V Budimpešti** so se zbrali na konferenco japonski poslaniki iz vseh evropskih držav. Proučili bodo evropski položaj z ozirom na nasprotstvo, ki vlada med Japonsko in Ameriko. Mnenje konference bo nato sporočeno japonski vladi.

■ **Nesreča italijanskega potniškega parnika »Orazio«** je zahtevala 110 človeških žrtev in si 60 članov posadke in 50 potnikov.

■ **V ameriki** je mraz zahteval 150 človeških žrtev. Mraz je napravil po polju ogromno škodo.

■ **Bivši ameriški prezident Hoover** je izročil finskemu poslaniku v Washingtonu 400.000 dolarjev kot prispevek Finski za obrambno vojsko.

■ **Angleška križarka »Grenwill«** je naletela na mino in se potopila. Ubitih je bilo pri eksploziji osem mornarjev, 73 pa jih je utonilo.

■ **Brat cesarice Zite** princ Rene Burbon-Parma je odšel v finsko vojsko kot prostovoljec.

■ **V Belgiji** so odkrili novo vohunsko afero, v katero je bilo zapletenih šest oseb. Dve osebi so že aretirali.

■ **Nevarno protiletalsko orožje.** Francosko protiletalsko topništvo se poslužuje nove vrste orožja, ki je ameriškega izvora. To so grana-te, ki se v določeni višini odpro in iz njih se izviije padalo, ki ima pritrjenih večje število tankih jeklenih žic po sto metrov dolgih, v katere se zaplete sovražno letalo in pri tem nevarno poškoduje na krilih ali celo na propelerju.

Sejmi

5. februarja: Št. Vid/Stični, Radohovi vasi, Novem mestu, Sv. Lenart okr. Slov. Gradec, Ormož, Sv. Peter pod svg., Murska sobota.
6. februarja: Metliki, Ormožu, Ptuj, Dolnji Lendavi.
7. februarja: Ljubljani, Gor. Logatcu, Celju, Ptuj, Trbovljah.
8. februarja: Št. Jerneju, Velenju, Turnišču.
9. februarja: Vel. Cerniku, Grahovem, Mengšu, Zagorju/Savi, Mariboru, Pilštanju, Slov. Konjicah.
10. februarja: Boštanju, Vidmu/Dobrepolju, Vuzenici, Brežicah, Celju, Trbovljah, Sv. Jurij/Celju-okolica.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in tofi se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu Naš čaj!

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi
r. z. z o. z.
v Ljubljani

Navzlic podražitvi usnja
proizvajamo in prodajamo

ČEVLJE

v priznani pivovrstni
kakovosti po prejšnjih cenah.

TRIUMF, Miklošičeva cesta 12
nasproti hotela »Uniona«

CELJSKA POSOJILNICA D.D. V CELJU

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaja koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

nalagajte svoje prihranke v CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU — NARODNI DOM